

відповідно $20,1 \pm 0,8\%$ та $16,3 \pm 0,6\%$. Причинами забруднення водойм є скидання неочищених та недостатньо очищених стоків з перевантажених каналізаційних споруд, незадовільного режиму їх експлуатації та порушення процесів самоочищення водойм внаслідок утворення штучних водосховищ. Поряд з цим, токсичні речовини попадають у водойми та ґрунт разом з осадами або прямим осадженням при зносі вітром, обприскуванні або запиленні рослин, при безпосередньому внесенні у водойми; у підземні води - у результаті поступового вимивання з поверхневих шарів ґрунту в більш глибокі шари. Значну роль в забрудненні джерел водопостачання відіграють каналізаційні споруди та звалища твердих побутових відходів. На каналізаційних спорудах досить часто виникають надзвичайні ситуації. Розповсюдженням джерелом негативного впливу на питне водопостачання також здійснюють фільтраційні води, які забруднюють прилеглу територію, а в період опадів та танення снігу змиваються у водойми; що призводить в багатьох населених пунктах забруднення підземних ґрунтових та артезіанських водоносних горизонтів.

Висновки. Загальною тенденцією є ускладнення забезпечення населення країни якісною питною водою. Забруднення довкілля шкідливими речовинами сприяє збільшенню техногенного навантаження на поверхневі водойми господарсько-питного призначення. Споживання населенням неякісної питної води є фактором ризику виникнення інфекційних захворювань та розвитку неінфекційних хвороб, які залежні від хімічного складу питної води.

Ризики здоров'ю населення Запорізької області в залежності від інтенсивності забруднення атмосферного повітря

**Запорізький державний медичний університет
Гребняк Н.П., Федорченко Р.А.**

Мета роботи. Вивчити захворюваність населення Запорізької області в залежності від інтенсивності забруднення районів за показником щільності викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (тис. т. на км²) за період 2000 - 2014 роки.

Матеріали та методи досліджень. Проведено аналіз показників захворюваності населення в залежності від щільності забруднення території районів Запорізької області викидами в атмосферне повітря. Усі райони розподілені на три групи: забруднені (м. Запоріжжя та м. Енергодар) - щільність забруднення понад 7,17 тис. т/км²; помірно забруднені (м. Бердянськ, м. Мелітополь та м. Токмак) - щільність забруднення від 3,1 до 7,16 тис. т/км²; малозабруднені (20 районів) - щільність забруднення до 3,09 тис. т/км². Статистична обробка показників проводилася з використанням аналітичного та статистичного методів дослідження, програмного пакету аналізу STATISTICA (6).

Результати досліджень. Основна частина забруднень потрапила в атмосферне повітря області від діяльності підприємств по виробництву та розподіленню електроенергії, газу та води – 55,9%, або 115,6 тис. т. та від діяльності підприємств переробної промисловості, яка в значній мірі впливає на екологічне становище регіону (42,6%, або 88,1 тис. т.), з них 37,5% (77,5 тис. т.) – від

металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів. Протягом 2014 року в атмосферне повітря області стаціонарними джерелами забруднення підприємств, організацій та установ було викинуто 206,7 тис. т. забруднюючих речовин. У загальному обсязі викидів, шкідливих для здоров'я людей, найбільшу питому вагу мали діоксид та інші сполуки сірки (40,0%), оксид вуглецю (31,8%), сполуки азоту (18,7%) та речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (7,1%), крім того 12976,9 тис. т. вуглецю діоксиду.

У структурі захворюваності перші рангові місця займали у дорослих/дітей: хвороби органів дихання (36,6%/66,9%), травми та отруєння (8,6%/3,4%), хвороби серцево-судинної системи (6,1%/0,5%), хвороби органів травлення (3,2%/3,4%), хвороби ендокринної системи (1,1%/0,6%).

Висновки. У дорослих, які проживають у забруднених районах Запорізької області вищий ризик виникнення всіх захворювань (інфекційних та неінфекційних) на 28% ($F=16,6$, $p<0,01$); всіх неінфекційних захворювань на 26% ($F=13,7$, $p<0,01$); новоутворень на 71% ($F=25,9$, $p<0,01$); хвороб органів дихання на 78% ($F=24,4$, $p<0,01$); бронхіальної астми на 39% ($F=3,6$, $p<0,05$). У дітей вище ризик виникнення всіх захворювань (на 89%), неінфекційних захворювань (на 85%); хвороб органів дихання (на 97%); в 2 - 2,1 рази ($F=42$, $p<0,01$) новоутворень та аномалій розвитку.

Перспектива розвитку системи моніторингу для визначення впливу забруднення навколишнього середовища на особливості захворюваності на псоріаз у населення Запорізької області

Запорізький державний медичний університет Соколовська І.А.

Актуальність. Одним із факторів забруднення навколишнього середовища міста Запоріжжя є аерогенні викиди та атмосферні опади, які містять токсиканти. Основні джерела надходження забруднювальних речовин в атмосферне повітря представлені промисловими підприємствами міста та автотранспортом. Незважаючи на те, що більшість підприємств нашого міста працює не на повне завантаження оснащення, а іноді взагалі простоює, гострота питання про якість атмосферного повітря залишається актуальною. Тому, метою нашого дослідження було на основі соціально-гігієнічного моніторингу визначити особливості захворюваності псоріазу у населення Запорізької області.

Матеріали та методи. Для проведення експерименту було досліджено 315 хворих на псоріаз, у т.ч. 109 жінок та 196 чоловіків. Учасниками стали хворі у віці від 18 до 65 років з різних районів області. У всіх пацієнтів отримано інформовану згоду на участь у наукових дослідженнях. Також були використані статистичні дані захворюваності псоріазом по районах за 2012 - 2013 роки. Методи, використані в дослідженні: гігієнічні, клініко-лабораторні, функціональні, епідеміологічні, статистичні.

Отримані результати. Встановлено, що найбільшу розповсюдженість захворюваності псоріазом у Запорізькій області мають такі райони: Запорізький, Гуляйпільський, Веселівський, Куйбишевський, Приморський, Василівський, де